

ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในทศนะของผู้บริหารและอาจารย์ในเขตการศึกษา 11

นาย เนื่อม รัชชานะกุล

วิทยานิพนัธน์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต^๑
ภาควิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๔

I 15A 66231.

EXPECTED CHARACTERISTICS OF SECONDARY SCHOOL ADMINISTRATORS
AS PERCEIVED BY ADMINISTRATORS
AND TEACHERS IN EDUCATIONAL REGION ELEVEN

Mr. Chalerm Rutchanakool

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University
1980

หัวขอวิทยานิพนธ์	ลักษณะที่เพิ่งประสงค์ของผู้บูรหารโรงเรียนมัช�นกีชา ในทศวรรษของผู้บูรหารและอาจารย์ในเขตการศึกษา ๒๔
โดย	นายเฉลิม รัชชนะกุล
ภาควิชา	บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บันพงษ์ บุญจิตรคุลย์

บังคับวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาตรี กำหนดให้

.....*บันพงษ์ บุญจิตรคุลย์*..... บันพงษ์วิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*บันพงษ์ บุญจิตรคุลย์*..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เมรยอด)

.....*บันพงษ์ บุญจิตรคุลย์*..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บันพงษ์ บุญจิตรคุลย์)

.....*บันพงษ์ บุญจิตรคุลย์*..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรรักษ์ ตันติเมธ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในทศนะของผู้บริหารและอาจารย์ในเขตการศึกษา 11

ชื่อนิสิต

นายเนลิม รัชชนะกุล

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพงษ์ บุญจิราดุลย์

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา

2523

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 11 ตามทศนะของผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์
- เพื่อเปรียบเทียบทศนะของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มอาจารย์
เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา แตกต่างกัน โดยแยกพิจารณาเป็น 3 ด้านคือ

- ด้านวิชาการ
- ด้านบุคลิกภาพ
- ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เป็นผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมพัฒนาฯ ในการศึกษา 11 ประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 71 คน อาจารย์ จำนวน 283 คน ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย รวมทั้งสิ้น 354 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการร่วมระหว่างนักศึกษาในแบบสอบถามที่สร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบเด็กอนุบาล มาตราส่วนประมาณค่าและแบบปลายเบ็ด ครอบคลุมลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา 3 ด้านคือ ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ และด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน จากจำนวนแบบสอบถามทั้งสิ้นไป 354 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 322 ฉบับ หรือ ร้อยละ 90.96

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์เชิงคณิต ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าคะแนนที่ (*t-test*)

ผลการวิจัย

1. ผู้บริหารและอาจารย์ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านวิชาการที่กำหนดไว้ในแบบสอบถามอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย

2. ผู้บริหารและอาจารย์ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านบุคลิกภาพที่กำหนดไว้ในแบบสอบถามอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย

3. ผู้บริหารและอาจารย์ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านความสามารถในการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ในแบบสอบถามอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย

4. ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านวิชาการ ในแต่ละด้านทั้งสิ้นทั้งหมดบันทึกไว้ .01

5. ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านบุคลิกภาพในแต่ละด้านทั้งสิ้นทั้งหมดบันทึกไว้ .01

6. ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน ในแต่ละด้านทั้งสิ้นทั้งหมดบันทึกไว้ .01

Thesis Title   Expected Characteristics of Secondary School
    Administrators as Perceived by Administrators
    and Teachers in Educational Region Eleven

Name   Mr. Chalerm Rutchanakool

Thesis Advisor   Assistant Professor Noppongs Bunyajitradulya

Department   Educational Administration

Academic Year   1980

ABSTRACT

The Purposes of the Study:

1. To study the expected characteristics of secondary school administrators under the Department of General Education in Educational Region Eleven as perceived by administrators and teachers
2. To compare the opinions of administrators and teachers concerning the expected characteristics of secondary school administrators.

Hypotheses

In three areas :- the academic characteristics, the personality characteristics, and the ability characteristics the opinions of the administrators as compared to those of teachers concerning the expected characteristics of secondary school administrators are different.

Procedures:

The sampling included administrators and teachers from secondary schools all of which are under the Department of General Education in Educational Region Eleven. The Sample was composed of 71 administrators and 283 teachers, which were selected by simple random sampling, making a total of 354.

The instrument used in collecting the data was a questionnaire concerning the expected characteristics of secondary school administrators in three areas: academic characteristics; personality characteristics, and ability characteristics. The questionnaire used in this study was constructed in the form of checklist, rating scale, and open-ended. Of the total 354 questionnaires sent out, 322 or 90.96 percent were completed and returned.

The data were analyzed by using percentages, arithmetic means, standard deviations, and t-test.

Results

1. For academic characteristics, the opinions of administrators and teachers concerning the expected characteristics of secondary school administrators were in the "agree" criterion.

2. For personality characteristics, the opinions of administrators and teachers concerning the expected characteristics of secondary school administrators were in the "agree" criterion.

3. For ability characteristics, the opinions of administrators and teachers concerning the expected characteristics of secondary school administrators were in the "agree" criterion.

4. The opinions of administrators and teachers concerning the expected academic characteristics of secondary school administrators were not significantly different at the .01 level.

5. The opinions of administrators and teachers concerning the expected personality characteristics of secondary school administrators were not significantly different at the .01 level.

6. The opinions of administrators and teachers concerning the expected ability characteristics of secondary school administrators were not significantly different at the .01 level.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประดิษฐ์

วิทยานิพนธ์ เอกนั้นสำเร็จลง โภคภยความอาใจใส่สุดแลอย่างใกล้ชิดของ บุญราษฎร์ ศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตรากุลย์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการรวมชุมชน ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากท่านอาจารย์บรรจง คูสุกุลชาติ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยให้นั่งสื่อขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนทาง ๆ และ การวิจัยครั้งนี้ไม่อาจสำเร็จลงได้หากไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้บริหาร และอาจารย์ โรงเรียนมหบษย์ศึกษาในเขตการศึกษา 11

ในการสร้างและปรับปรุงแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร. อุทุมพร ทองอุ่นไทย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สงก์ อุหราณันท์ อาจารย์วินัย พัฒน์เรศร์ อาจารย์มอร์ทัย หน่องขุนสาร อาจารย์ทองคำว่า โคตรโยธा และอาจารย์ทองอินทร์ เพี่ยงเขียว

นอกรากนี้ยังได้รับความช่วยเหลือจากคุณลุงชาติ เมืองแก้ว คุณกานุจนา
วัฒนสุนทร ดร.ก้อน เอ ลอยเชล คุณสมควรทูป นาคะพิว คุณมุรี หองยืน และ^๑
เพื่อนสนิทอีกหลายท่าน

ເນື້ອມ ວົງຈູນທະກູລ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๖
กิจกรรมประการ	๗
รายการตารางประกอบ	๙
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
สมมุติฐานของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
ข้อจำกัดของการวิจัย	8
ข้อตกลงเบื้องต้น	8
คำนิยามศัพท์ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	9
วิธีดำเนินการวิจัย	9
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย.	11
2. เอกสาร วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
ความหมายของการบริหารการศึกษา	13
งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	14
คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	19
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	53

บทที่		หน้า
๓	วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	58
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	58
	สมมุติฐานของการวิจัย	58
	กลุ่มตัวอย่างประชากร	59
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	62
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	65
	การวิเคราะห์ข้อมูล	66
๔	การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
	ลำดับการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
	ข้อมูลส่วนตัวของประชากร	69
	การวิเคราะห์หลัก�ัมพงประสังค์ของผู้บริหารโรงเรียน มัชัยมีกุมา	71
	- ลักษณะพงประสังค์ด้านวิชาการ	73
	- ลักษณะพงประสังค์ด้านบุคลิกภาพ	84
	- ลักษณะพงประสังค์ด้านความสามารถในการ ปฏิบัติงาน	96
	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์	108
	ความคิดเห็นเพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิด	109
	๕	สรุปผลการวิจัย อภิปรายและขอเสนอแนะ .....
วัตถุประสงค์ของการวิจัย		116
สมมุติฐานของการวิจัย		116
วิธีดำเนินการวิจัย		117
สรุปผลการวิจัย		118

บทที่	หน้า
อภิปรายผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	122
ขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต	134
บรรณานุกรม	136
ภาคผนวก	
ประวัติผู้เขียน	.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

รายการที่		หน้า
1	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและที่ได้รับคืนมา	65
2	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามเพศ อายุ และวุฒิทางการศึกษา	70
3	ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์ในด้านวิชาการ.....	73
4	ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์ ในด้านบุคลิกภาพ	84
5	ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ ในด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน	96
6	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	108
7	ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหาร เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จากแบบสอบถามปลายเปิด..	110
8	ความคิดเห็นเพิ่มเติมของอาจารย์เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จากแบบสอบถามปลายเปิด..	112

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย